

Als je niet bent wie je lijkt te zijn....

Liefs uit Moskou

Peter van Beek

QV Uitgeverij
Postbus 1027
6501 BA Nijmegen
The Netherlands
Tel: 0031 (0)24-3243653
Website: www.qvuitgeverij.nl
E-mail: info@qvuitgeverij.nl

1^e druk juni 2021 – Alle rechten voorbehouden

Omslagontwerp: Anima communicatie & vormgeving
Foto's: Jan Peter Mulder (cover) en Birgit de Roij (foto auteur)
Druk: PRINTSUPPORT4U
ISBN 9789492435163
NUR 332

www.texelsethriller.nl

© Peter van Beek/ QV Uitgeverij, 2021 – Liefs uit Moskou

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Proloog

Op de trappen naar onderzeeboot *Hr.Ms. Tonijn* liepen tien mannen en vrouwen, die zich eerder via de website aangemeld hadden voor een bezoek om 16.00 uur, de laatste ronde van de dag. Bijna alle bezoekers waren ouder dan vijftig jaar, enkele zelfs ouder dan zeventig. Voorop liep Jan Tesselschade, oud-marine-man, die in de jaren zeventig drie NAVO-tochten naar de Noorse Zee had meegemaakt, spionagemissies voor de NAVO tijdens de Koude Oorlog. Hij was inmiddels de zestig ruim gepasseerd en was suppoost op de onderzeeboot waar hij drie dagen in de week rondleidingen gaf.

Sinds de uitbraak van de coronacrisis was het bezoekersaantal sterk verminderd. Mensen vonden het blijkbaar te risicovol om met meerdere bezoekers in de krappe ruimte van onderzeeboot *de Tonijn* te lopen.

Tesselschade vertelde in de boegbuisruimte dat de boot bij slecht weer enorm slingerde als hij boven water voer. ‘Onder water had je daar veel minder last van.’ Hij glimlachte en dacht vast met groot plezier terug aan zijn marinetijd, gekenmerkt door kameraadschap en avontuur. ‘Ik had het voor geen goud willen missen,’ zei hij. ‘Iedere keer als ik het schip inkom, heb ik het gevoel dat ik weer thuis ben: de vage diesellucht, de smalle britsen, de kleine ruimtes en vooral de vriendschap die ik heb mogen ervaren aan boord.’

In de boegbuisruimte waren opklapbare britsen aangebracht, waar een deel van de bemanning sliep. ‘De bedden zijn smal, dat kan ook niet anders, want anders kunnen de bemanningsleden niet meer tussen de britsen doorlopen om bijvoorbeeld naar de wc te gaan.’ Zijn stem was opvallend toonloos en soms leek het of hij stotterde.

De bezoekers droegen mondkapjes, een verplichting aan boord.

Een man van tegen de zestig en een veel jongere vrouw -misschien zijn dochter- waren de laatsten in het groepje van tien. De man was weinig opvallend, hij had een gemiddelde lengte, een stevig postuur en een buik die onder zijn jas opbolde. Hij droeg een donkerblauwe winterjas en zwarte schoenen. Zijn gezicht was grotendeels bedekt door zijn mondmasker dat van groene stof was gemaakt. Zijn wenkbrauwen vielen wel op, ze waren grijs en borstelig, net als zijn hoofdhaar dat kort geknipt was. De zwaar omrande bril had een zwart montuur, de glazen waren licht getint en gaven zijn ogen een onnatuurlijke glans.

Hij zei iets tegen de vrouw die hoogblond was, het haar in een vlecht gebonden. Ook haar gezicht was rond en ze had een grijs mondkapje voor. Haar ogen waren klein en groen. In haar oren prijkten glimmende oorknopjes. Haar jas was beige met een kraag van nertsensbont.

In het commandocentrum legde Tesselschade de werking van de periscopen en de snuiver uit, maar sommige bezoekers keken elkaar aan en haalden hun wenkbrauwen op. 'Ik begrijp er weinig van,' zei een van hen.

Tesselschade liep naar de kapiteinshut. De brits was iets breder dan die van de bemanningsleden. Het bureautafeltje was uitklapbaar. 'De kapiteinshut ligt vlak naast het commandocentrum,' vertelde Tesselschade. 'Hij moest natuurlijk snel het commando kunnen voeren als dat nodig was. Soms was het best spannend als we op zoek waren naar Russische onderzeeërs en bovenwaterschepen, maar we waren uitstekend op elkaar ingespeeld.'

De man in de donkere jas wachtte tot de mensen voor hem naar de volgende ruimte waren gelopen. Hij stak zijn hand in zijn jaszak en haalde een injectiespuitje uit zijn jaszak, trok het dopje eraf en zei iets tegen de vrouw. Hij pakte haar met een hand bij haar bovenarm en met de andere prikte hij in de hals en drukte het spuitje leeg. De vrouw zakte vrijwel onmiddellijk in elkaar en de man schoof de injectiespuit in zijn jaszak terug. Daarna tilde hij de vrouw op en legde haar in de kapiteinshut op bed. De vrouw

hapte naar adem. Haar ogen puilden uit en ze begon te trillen. Uit haar mond borrelde schuim, speeksel vermengd met bloed. Haar pupillen waren groot, de kleur van haar ogen was niet meer te zien. Een paar tellen later haalde ze nog een keer raspand adem. Haar mond bleef in een grimas open staan. De dood gleed over haar gezicht als een trage schaduw. De tint van haar huid veranderde in gelig grijs, de kleur van stopverf.

De man trok aan het haar en propde de blonde pruik in zijn jaszak. De vrouw had nu donker stekeltjeshaar.

Een paar minuten later verliet hij *de Tonijn* en daalde de trap af. Het kostte hem moeite, zijn linkerbeen was stijf en hij wankelde naar beneden.

Tesselschade knikte de bezoekers toe, onderaan de trap. Even leek het alsof hij aan de laatste man iets wilde vragen, maar hij draaide zich om en wandelde naar de achterzijde van het gebouw dat aan de voorzijde de bezoekersentree had. Achter het gebouw was de personeelsingang. Hij trok zijn schouders op en schudde zijn hoofd. Het was ijskoud op de kade.

De man waggelde met een trekkend been over het museumterrein en liep daarna naar de uitgang. Hij sloeg rechtsaf en kuierde langs de auto's die gereed stonden om de overtocht naar Texel te maken. Hij stapte aan de bijrijderskant in een rode Volvo 245. Hij keek op zijn horloge. 'Je bent precies op tijd.'

De man naast hem zei niets en reed stapvoets de toerit op naar de *Dokter Wagemaker* die een paar minuten later naar het eiland vertrok.

De mannen in de Volvo bleven aan boord in de auto zitten en twintig minuten later reden ze de veerboot af naar de haven van Oudeschild waar de bestuurder de wagen op de parkeerplaats zette. Beide mannen stapten uit, de bestuurder liet de sleutel in het contactslot zitten en ze beenden naar een kotter. Ze stapten over de valreep en liepen naar de kajuit, waar de eigenaar van de vissersboot op een bank zat. Op de tafel voor hem stond een fles jenever en drie glazen.

'Jullie zijn precies op de afgesproken tijd hier.'

De man in de donkere jas knikte. Hij knoopte de jas los en trok een kussen onder zijn trui vandaan. Daarna pakte hij met duim en wijsvinger een borstelige wenkbrauw vast en rukte die los, net als de tweede. Hij wreef even over de plekken, die rood zagen. Het mondkapje, de nepwenkbrauwen, de pruik van de vrouw, zijn winterjas, de bril en de injectiespuit smeed hij in een weekendtas waarin twee stoeptegels lagen. Hij ritste de tas dicht. 'Die kan op zee overboord gegooid worden. Waar heb je die andere jas, het is verdomd koud buiten.'

'Dat is het meestal in december,' zei de visser. 'Morgen geven ze zelfs sneeuw op.' Hij stond op en gaf de man een gewatteerde leren jas.

'Voor het eerst in jaren gaat het sneeuwen in december.' De bestuurder van de Volvo draaide een shagje, likte aan het vloeitje en rolde de sigaret dicht. Daarna stak hij hem aan met een wegwerp-aansteker. 'Ik lust wel een borrel.'

'Anders ik wel,' glimlachte de oudere man die het leren jack had aangetrokken. 'En daarna heb ik nog een klusje in vakantiepark *De Krim*. Ik neem aan dat je een auto voor me klaar hebt staan?'

De visser knikte. 'Is geregeld. Hier heb je de sleutel van een witte Golf, hij staat op de parkeerplaats.'

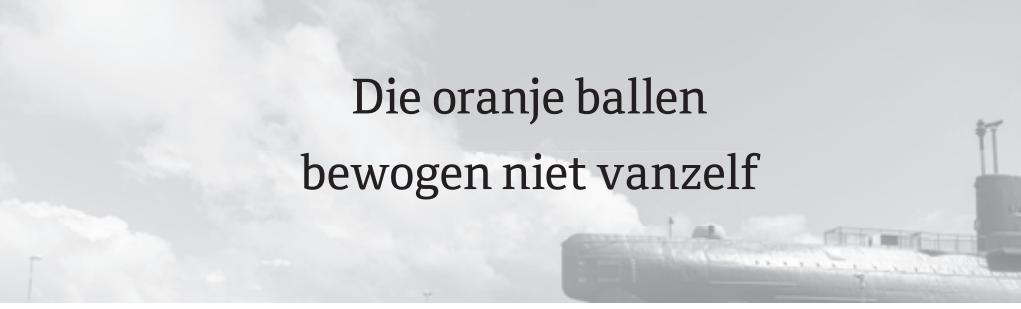
'Wanneer komt de bemanning?' wilde de Volvo-bestuurder weten.

'Morgenochtend vroeg. De Volvo kun je naar Amsterdam-Noord rijden. Het adres ligt in het handschoenenvakje. De auto is verkocht voor 7500 euro. Dat geld krijg je contant van de koper. Hij regelt de tenaamstelling morgen.'

'Dat is veel geld voor zo'n oude bak.'

'De 245 zit in de lift, het zou me niets verbazen als hij over vijf jaar het dubbele waard is.' De visser schonk drie glaasjes vol. 'Proost.' En tegen de oudere man: 'Als je de klus geklaard hebt, kom je hier weer aan boord. Morgen vaart mijn boot uit en word je op de Noordzee afgezet op een ander schip dat je naar Sebastopol vaart. Dan zit jouw werk erop.'

Die oranje ballen bewogen niet vanzelf

Buiten de bebouwde kom van Oudeschild, in het Texelse boerderijtje dat ze van haar vader had geërfd, zat rechercheur Lone Telander op de bank, voeten op de salontafel. De rafelige, wijde pijpen van haar spijkerbroek lagen als verwaaide vlaggetjes op het rotan tafeltje dat minstens vijftig jaar oud was. Ze haalde haar rechterhand als een kam door het rode haar dat gekruld was en wilde daarna de mok koffie pakken die op een gesloten boek stond. Ze wachtte even en keek naar buiten, het was negen uur in de ochtend en het weiland voor haar huis was wit besneeuwd. De wolken en de sneeuw leken elkaar aan te raken. Ze nam een trek van haar Gauloises en blies de rook recht voor zich uit. Ze hoestte en dacht: het wordt nu echt tijd dat ik stop, anders haal ik de vijftig niet.

Al jaren probeerde ze met de regelmaat van de klok te stoppen, maar zonder succes. Niets had geholpen: van nicotinepleisters kreeg ze onstuitbare hikbuien, accupunctuur was zinloos gebleken en een dure ontgiftingskuur bleek niet te werken.

Ze was later opgestaan dan anders, omdat ze gisteravond had overgewerkt op het politiebureau in Den Burg. Al een week lang teisterden inbraken het eiland. De inbrekers braken met geweld een achterdeur of een raam open en roofden in een paar minuten alles wat van waarde was. Ze waren gefilmd door een bewakingscamera van een particulier, twee breedgeschouderde mannen met halloweenmaskers op. De bewoners waren niet thuis geweest, maar het zou Telander niets verbazen als het duo ook zou inbreken als er wel mensen in huis waren.

Ontbijten deed Telander nooit, als kind werd ze al misselijk als ze 's morgens voor schooltijd moest eten. Haar moeder had het op

een bepaald moment opgegeven. ‘Maar weet dat het niet gezond is. Een ontbijt hoort er eigenlijk gewoon bij.’

Haar telefoon trilde en ze swipete de verbinding open. ‘Iwan, dat is lang geleden, zeg het eens.’

‘We hebben een lijk van een vrouw gevonden in de onderzeeboot in Den Helder, maar ik heb niet voldoende rechercheurs. Ik heb overlegd met de korpsleiding in Alkmaar en je wordt aan mijn team toegevoegd. Ik kan wel een ervaren onderzoeker gebruiken.’

‘Ik heb het druk met een reeks inbraken in het buitengebied.’

‘Daar weet de korpsleiding van. De vrouw in de onderzeeboot heeft voorrang. Hoe laat kun je hier zijn?’

‘Waar?’

‘Bij *de Tonijn*.’

Ze keek op haar digitale horloge dat nog van haar moeder was geweest. ‘Ik kan de boot van tien uur nemen, dan ben ik tegen half elf bij de onderzeeboot. Wat is er gebeurd?’

‘Bel me als je in de rij bij de veerhaven staat. Als je die van tien uur niet haalt, ben je weer een uur verder.’

Telander drukte de verbinding weg. Ze had helemaal geen zin om met Iwan Verburg samen te werken, het was een irritante eikel die ooit cum laude voor het vwo was geslaagd en zijn studie criminologie had afgebroken, omdat hij die te academisch en theoretisch vond. Verburg en Telander kenden elkaar al vanaf de middelbare school in Den Burg en hadden een poosje gedatet in de zesde klas. Dat was op niets uitgelopen. Al na twee afspraken probeerde hij Telander over te halen andere kleding te dragen.

‘Ik draag wat ik zelf wil,’ had ze gezegd. ‘Jij bepaalt niet wat ik aan moet trekken.’

‘Maar je moeder blijkbaar wel. Ze is al jaren dood en toch loop je in haar kleren rond.’

‘Je bent een klootzak, ik houd van mijn moeders kleding.’

En dat was altijd zo gebleven. Zelfs op haar zesenvertigste droeg ze kleding van haar moeder of kleren uit de jaren zeventig die ze in speciale winkels in Amsterdam kocht.

Telander trok hooggehakte laarzen aan en een jas van schapenwol. Ze zette de verwarming op 15 graden, pakte haar sleutels

uit een keukenla, draaide de deur op slot en liep naar haar auto. De ruiten van haar pick-up waren aangevoren. Ze trok aan de deur die krakend open ging. Uit het handschoenvakje pakte ze een krabber en maakte de ramen ijsvrij.

De Dodge startte meteen, ze hield van het vertrouwde, ronkende geluid van de achtcilinder motor. Ze pruttelde de oprit af en reed naar de veerhaven waar ze om 9.50 uur in de rij aansloot. De motor liet ze draaien, de blower blies warme lucht de cabine in.

Ze diepte haar telefoon op uit haar jaszak en belde naar Verburg.

‘Goed dat je belt, de Forensische Dienst is net gearriveerd.’

‘Dat interesseert me niet, ik wil weten hoe het lijkt erbij ligt.’ Ze klemde de telefoon tussen haar schouder en hoofd en haalde uit haar jaszak een pakje sigaretten en haar aansteker.

‘Vanmorgen opende een vrijwilliger het hek van de trap die naar de onderzeeboot leidt.’

Dat was ik vergeten, dacht Telander terwijl ze de sigaret opstak. Verburg is een man van veel te veel woorden. Ze zuchtte en legde de telefoon op de stoel naast haar. Daarna tikte ze op het symbooltje van de speaker.

‘De man nam de trappen naar boven en liep de boot binnen om de lichten aan te doen. In de kapiteinskamer zag hij een vrouw op de brits liggen. Hij was stomverbaasd, misschien ook omdat hij tijdens zijn actieve marinetijd nooit een vrouw op de brits van de kapitein had zien liggen. Er voeren überhaupt geen vrouwen mee in een onderzeeboot.’

‘Kom ter zake, iedereen weet dat.’

Verburg wachtte even en vervolgde daarna zijn relaas: ‘De vrijwilliger dacht eerst dat de vrouw sliep en probeerde haar wakker te maken. Tevergeefs. Toen zag hij dat de vrouw overleden was.’

‘Hoe wist hij dat?’

‘Dat kon hij zien aan de kleur van haar gezicht.’

Telander zag dat de rij in beweging kwam en reed de helling op die toegang gaf tot de veerboot. ‘Is de schouwarts al geweest?’

‘Die is er nog. Ze heeft inmiddels de dood vastgesteld.’

‘Kon ze iets zeggen over de doodsoorzaak?’

‘De dokter heeft een klein wondje in haar hals ontdekt, misschien van een injectienaald, maar de autopsie moet dat uitwijzen. Die is morgen in Rijswijk.’

‘Ik loop even naar boven.’ Telander drukte haar peuk uit in de overvolle asbak, zette haar wagen in de buik van het schip op de handrem en schoof een mondkapje voor haar gezicht. Ze pakte haar telefoon en nam de smalle trap naar het restaurantdek. Daar nam ze een espresso uit de automaat op de balie en ging aan een tafeltje zitten. ‘Je kunt weer verder met je uitvoerige verslag.’

‘Had je niet in je auto kunnen blijven zitten?’

‘Waarom?’

‘Dan had ik niet hoeven te wachten.’

Telander antwoordde niet en dacht: het maakt me geen fuck uit dat je even geduld moet hebben. ‘Vertel verder, ik ben een en al oor voor je. Ik hang aan je lippen, zelden zo’n beeldend verhaal gehoord.’

‘Bewaar je sarcasme maar voor iemand anders.’

‘Sarcasme? Dat interpreteer je verkeerd. Ik ben werkelijk geïnteresseerd.’ Telander hoorde Verburg snuiven als een stier.

‘De vrouw is rond de dertig en heeft een Slavisch uiterlijk.’

‘Hoe weet je dat?’

‘Ze heeft hoge jukbeenderen en een rond gezicht. Bovendien heeft ze zwarte vullingen in haar tanden en kiezen. In West-Europa hebben vrouwen van haar leeftijd witte vullingen.’

‘Staat haar mond open dan?’

‘Inderdaad, een naar gezicht trouwens, het ziet er zo onnatuurlijk uit.’

‘Dus jij denkt dat iedereen die hoge jukbeenderen heeft Slavisch is? Dat is een cliché.’

‘De meeste clichés zijn waar.’

‘Had ze een paspoort bij zich?’

‘Nee, en ook geen handtas.’

‘Heb je haar kleding doorzocht?’

‘Nog niet, dat laat ik aan de mensen in de witte jassen over.’

‘Kledingmerken?’

‘Ook nog niet naar gekeken.’